
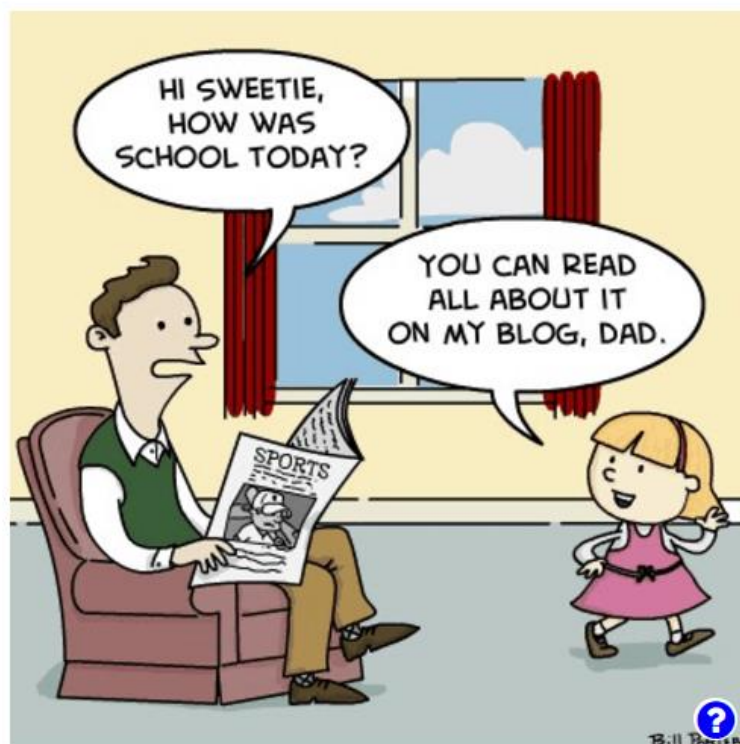
OPPMANNSRAPPORT – ENG0012

MØRE OG ROMSDAL, SOGN OG FJORDANE – 2017

OPPMANN: VIDAR HALVORSEN

How we connect online and offline

Retrieved 4 November, 2016, from: http://billaporter.com/wp-content/uploads/2013/05/004-gener_gap.jpg

---

INNLEDNING

Fylkesmannen i Møre og Romsdal hadde i år ansvaret for organisering og gjennomføring av sentralt gitt skriftlig eksamen i engelsk for grunnskolen (ENG0012) i eksamensregionen Møre og Romsdal/Sogn og Fjordane. De oppnevnte følgende personer i oppmannsgruppa:

Vidar Halvorsen: oppmann
Kathrine Skarseth Kristiansen: varaoppmann
Dag Rune Stedje: Assisterende oppmann
Gunn Beate Skretting Thue: Assisterende oppmann

Fylkesmannen ved Annhild Lorentzen hadde god kontroll på organiseringen og gjennomføringen, uten nevneverdige utfordringer for oppmannsgruppa.

Grunnlaget for denne oppmannsrapporten er:

- Vurderingsmateriellet (fra UDIR)
- Eksamensmateriellet (fra UDIR)
- Sensorskolering i Loen, 4.-5. mai 2017
- Forhåndssensur på Gardermoen, 30.-31. mai 2017
- Oppmannssensur i Molde, 12.-13. juni 2017
- Fagdag i Molde, 13. juni 2017
- Fellessensur i Molde, 14. juni 2017
- Elevundersøkelse ved ungdomsskole (40 respondenter)

VURDERINGSMATERIELLET

Eksamensveiledningen er oppdatert for året, uten mange nye momenter. Den er et godt utgangspunkt for vurderingsarbeidet, med oversiktlig struktur. Den er spesielt nyttig for engelsklærere på 10. trinn som skal forberede elever på årets eksamen. Vi ser at enkelte elever er klar over mulighetene i eksamen, for eksempel rundt digitale formkrav. Samtidig er det en del elever som ikke har fått tilstrekkelig opplæring i bruk av kilder og kildehenvisning.

Vurderingsmatrisen er kanskje det viktigste og nyttigste hjelpemiddelet under vurderingsarbeidet. Matrisen er godt kjent for erfarne sensorer, og etter to økter med skolering i vurderingsarbeidet skal nye sensorer også kjenne godt til kompetanseområder og kjennetegn på måloppnåelse. Utfordringen er å overføre og tolke begrepene inn i den konkrete vurderingen av elevsvar. Her erfarer vi at det krever øving å se hva som ligger innenfor og utenfor matrisen (karakterene 1 og 2). Det kan også være utfordrende å skille karakterene 3 fra 4, samt 5 fra 6, i den praktiske bruk av matrisen. Etableringen av tolkingsfellesskapet er uhyre viktig her. Ellers er noen sensorer usikre på kildehenvisninger som kompetanseområde. Når vurderingsmatrisen er tilgjengelig digitalt, er det lett å bruke for eksempel med iPad, ved å markere treff i matrisen med uthevinger.

Vurderingsskjemaet er likeledes et godt hjelpemiddel i vurderingsarbeidet. Vi ser at en del utvikler egne skjemaer som er tilpasset deres praktiske situasjon i vurderingsarbeidet og som kan brukes digitalt.

EKSAMENSMATERIELLET

Som før er det en forberedelsesdag i engelsk. Faglærere fikk tilgang til forberedelsesmateriellet samtidig med elevene dagen før eksamen. Elevene skal jobbe med materiellet på skolen, og lærerne skal legge til rette for gode forberedelser. Det virker som om dette gjennomføres på ulike måter rundt om på skolene. Noen har en sterkere organisering av forberedelsestiden. Elevene som har besvart undersøkelsen i etterkant av eksamen er delt i synet på forberedelsestiden. Enkelte føler ikke at forberedelsene er viktige, mens de fleste klart ser en verdi i forberedelsestiden.

Her er noen utsagn fra elever som svarer på spørsmålet: «Hvor viktig synes du veiledningen var for deg»:

- «Viktig, fordi læreren hjalp meg med å forstå noen ting som var litt utydelige.»
- «Jeg tror jeg hadde greid det selv, men det var fint å ha tid der jeg måtte jobbe sånn at jeg ikke ble distraheret.»
- «Ganske viktig. Fikk gått gjennom stoffet, så jeg slapp å gjøre det på dagen, og fikk vite andre sine tanker om temaet.»
- «Egentlig ikke så viktig. Kjører mitt eget løp. Liker å jobbe selvstendig.»

Elevene tilkjennegir at de jobber på varierte måter under forberedelsestiden etter tips fra faglærere, både med fagbøker, oppslagsverk, tidligere arbeid og forberedelsesmateriellet.

Forberedelsesmateriellet var i år organisert rundt temaet: «How we connect online and offline». Det er ikke tvil om at temaet har truffet de aller fleste elever dette året. Flertallet av elever som har svart på spørsmålet om vanskegrad i år, kommenterer at de opplever temaet som ganske lett. Andre kommentarer er:

- «... det var et tema som var lett å forstå og skrive om.»
- «Veldig relevant tema – noe vi kunne om fra før.»
- «Kan kanskje bli så lett at det blir vanskelig (?)»

Noen kommenterer at temaet ikke treffer samtlige, noe som nok heller ikke er mulig:

- «Klarer ikke å kommunisere verken online eller offline.»
- «Visste ikke helt hvordan jeg skulle skrive om det og hvordan jeg skulle bruke riktige ord og fakta.»

Lærere og sensorer bekrefter at det var et greit tema som mange elever er trygge på. Imidlertid er det nok en del elever som legger mer vekt på *online connection* og mindre vekt på *offline connection*.

Forberedelsesmateriellet besto av et utvalg tekster som var variert og bredt. Mer moderne teksttyper som *blogg* var representert. Det var også vitsetegninger, illustrasjoner og

statistikk med. Vi har blitt vant til utdrag fra god ungdomslitteratur, og det fant vi i årets utgave også, både som utdrag fra romaner (*Simon vs. the Homo Sapiens Agenda* og *Ready Player One*) og utdrag fra ei novelle («Fangirl»). Elevene kunne finne gode modelltekster i fagstoffet. Her var det med tekster som kunne gi elevene utgangspunkt for å samle informasjon og utvikle argumentasjon.

Det samlede inntrykket er at forberedelsesmateriellet er overkommelig. Det er ikke for mange tekster. Tekstene er varierte i innhold og form. Stoffet peker utover og inviterer delvis til å søke seg lignende informasjon. For eksempel er det en del elever som har funnet fram til forfatterens egen framføring av den lyriske teksten («Look Up») på YouTube. Tekstene virker overkommelige, men utfordrer samtidig leserne. For elevene som har svake leseferdigheter er det en fordel at enkelte tekster er korte. Elevene har kunnet hente inspirasjon også i fagtekster, og noen elever uttaler at disse var viktige i forberedelsen:

«Det sto ganske mye fakta og informasjon fra flere synsvinkler, så det hjalp veldig.»

Oppgavene på eksamensdagen er gjenkjennelige i formen fra tidligere år. Kandidatene blir bedt om å skrive to korte og en lengre tekst. Stort sett følger elevene oppgavebestillingen, men i enkelte tilfeller kan vi se lengre svar på oppgaver i del 1, mens oppgaven i del 2 er kortere. Eksamensinformasjonen er tydelig, men det er nok ikke alle kandidater som leser denne nøye.

Task 1A: Her blir kandidatene bedt om å bruke to eksempler fra forberedelsesmateriellet og forklare hvordan de er relevante for måten de er sosiale i sine hverdagsliv. De fleste elever har brukt to teksteksempler, men det er også elever som har brukt eksempler innad i én tekst, eller rett og slett har brukt ulike sosiale medier som eksempler. Oppgaven uttrykker ikke at elevene skal skrive om forbindelser både *online* og *offline*, men mange elever velger å skrive om begge forbindelsesmåter. De fleste elever har klart å bruke eksempler, og de greier også stort sett å være personlige i forklaringen sin. Det hjalp helt sikkert at akkurat dette er presisert ved å utheve ordene **you** og **your** i oppgaven.

Task 1B: Kandidatene må først lese et utdrag fra ei novelle av Ellen Wittlinger: «Epiphany» som er vedlagt eksamensoppgavene. Teksten er overkommelig, men i utdraget er det innledningsvis en del utfordrende språklige bilder som krever gode leseferdigheter av kandidatene. Oppgaven krever foruten tekstforståelse at kandidatene beskriver hva som skjer i utdraget. Dette har de aller fleste klart på sitt nivå. Noen bruker egne ord, mens andre bruker mange ord og struktur fra originalteksten i tekstreferatet. Til slutt skal kandidatene forklare hva de tror forandringen i forholdet mellom jentene sier om forholdet mellom svarte og hvite i USA i dag. Dette er mer krevende for mange. En del kandidater starter med en redegjørelse for den historiske bakgrunnen, der de trekker inn at svarte har vært slaver. Noen trekker inn borgerrettighetsforkjempere som Rosa Parks og Martin Luther King. Oppgaven spør ikke direkte om dette, så relevansen av dette er avhengig av i hvilken grad kandidatene klarer å trekke linjer til dagens situasjon og situasjonen som blir beskrevet i tekstutdraget. Mange elever klarer uansett å vise litt kunnskap om situasjonen i USA, selv om de kanskje ikke utdyper den eller reflekterer mye. En del kandidater trekker for eksempel inn ulike konkrete konflikter mellom etniske grupper, og uheldige episoder mellom politi og afro-amerikanere. Noen reflekterer også over at vi i tekstutdraget ser et eksempel på to

ungdommer som er i ferd med å utvikle identiteten sin. Et godt svar er helst fokusert på sammenhengen mellom tekstutdraget og dagens situasjon. Ikke alle kandidater klarer å gjøre denne koblingen.

I langsvarsdelen var det som årene før fire oppgaver kandidatene kunne velge mellom. Oppgavene ga kandidatene gode muligheter til å vise bredden i kompetansen sin, både språklig, kulturelt og litterært. Alle oppgaver ga muligheter til kreative utfoldelser og kunne besvares på ulike måter og i ulike sjangrer. Likevel var det nok to oppgaver som åpnet mer for sakpregede svar og to oppgaver som åpnet mer for skjønnlitterære svar. Det virker som om oppgave 2D ble valgt av de fleste, mens oppgave 2A også var populær. Oppgave 2C var den som færrest svarte på. Dette er et generelt inntrykk blant sensorer, og elevene som deltok i undersøkelsen bekrefter dette. Her besvarte over halvparten av elevene oppgave 2D, mens ingen svarte på 2C.

Task 2A: Her skal kandidatene reflektere over sin egen erfaring med å bruke og lære engelsk gjennom forbindelser *online* og *offline*. Oppgaven krever at det brukes ett eller flere eksempler fra forberedelsesmateriellet. Utfordringen for elevene er å inkludere erfaringer ikke bare fra *online*-erfaringer (dette klarer alle), men også fra *offline*-erfaringer. Det siste er mer utfordrende for mange, og noen inkluderer kun korte betraktninger om dette, eller ingenting i det hele tatt. Likevel er det mange som klarer å formidle personlige erfaringer fra utviklingen av sine ferdigheter i engelsk.

Task 2B: I denne oppgaven skulle kandidatene forestille seg hvordan forholdet mellom én av figurene i forberedelsesmateriellet (Simon eller Wade), og figurer de har møtt *online*, utviklet seg videre. Denne oppgaven åpnet for kreative løsninger. De fleste tekster vi har lest tar for seg Simon. Noen kandidater velger å skrive om andre figurer enn de som er nevnt, men de aller fleste klarer å utvikle en tekst på sitt nivå.

Task 2C: Oppgaven krever at kandidatene velger én figur fra forberedelsesmateriellet og én figur eller virkelig person som de har lest om på skolen. Det er som nevnt tidligere få kandidater som har valgt denne oppgaven. Likevel ser vi noen spennende løsninger. Det er vanskelig i mange tilfeller å avgjøre bakgrunnen til figuren eller personen. Det er selvfølgelig lettere om personen er kjent (for eksempel Shakespeare eller Romeo). For en sensor bør dette uansett ikke være avgjørende. Det viktige er i hvilken grad kandidaten klarer å integrere figurene i sin tekst.

Task 2D: Oppgaven krever at kandidatene beskriver og reflekterer over fordeler og ulemper ved forbindelser *online* og *offline*, samt at de bruker ett eller flere eksempler fra forberedelsesmateriellet. Denne oppgaven ble valgt av flest, og mange kandidater har kommentert at de var godt forberedt på å skrive denne oppgaven. På én måte er dette positivt, ettersom de da i forberedelsestiden har kunnet innstille seg på oppgaven, samle kunnskap og finne argumenter til en drøfting. På en annen måte er det et tankekors at mange uttaler at de forventet denne oppgaven. Er det da for lett å forestille seg oppgaven på forhånd? Uansett har vi fått mange gode svar på oppgaven, selv om en del har problemer med å fokusere på *offline*-forbindelser. Det er også en del svar der eksempler ikke blir like godt integrert i besvarelsen.

Inntrykket generelt er at oppgavene er gode og gir passende utfordringer til kandidatene. Dette gjenspeiles i oppmannsgruppas erfaringer, kommentarer fra sensorer og elevundersøkelsen. Sensorene er stort sett fornøyd med oppgavene, men noen kommenterer at oppgave 1A og 2D har en del fellestrekk. De kommenterer også at oppgavene muligens kunne vært mer konkrete i kravene om bruk av erfaringer både fra både *online* og *offline connections*. Noen elever kommenterer at enkelte oppgaver er skrevet i et språk de ikke er vant til. Her er noen kommentarer fra elever:

«Oppgavene på eksamen var tydelige, og jeg forsto alle oppgavene. Det var pga. at temaet var tydelig og lett å forstå.»

«Ja. De som laga dem ville at jeg skulle gjøre det bra.»

«Formulert på en måte som gjorde at jeg måtte lese over flere ganger – forsto til slutt.»

Samlet sett ble temaet opplevd som elevnært, selv om det kanskje for mange elever føltes enklest å fokusere på *online*-erfaringer, gjerne fordi dette perspektivet kom klarest fram i forberedelsesmateriellet.

SENSORSKOLERING

Region Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane hadde sin sensorskolering i forkant av årets eksamen. Dette har vært vanlig de siste årene. Alle sensorer i engelsk, matematikk og norsk var inviterte til to dager på Aleksandra hotell i Loen. I engelsk møtte alle sensorer opp, i tillegg til to reserver. Utdanningsdirektoratet ved Gregorius Brogstad innledet med et fellesmøte om sluttvurdering, eksamen og forskrift. Deretter var det parallelle fagøkter om eksamen og vurdering. Fra Utdanningsdirektoratet møtte Hilde Merethe Ivarhus med en gjennomgang av vurderingsprinsipper og grunnlaget for eksamen, i tillegg til vurdering av elevsvar. Ekstra spennende var signalene fra fagnemnda om endringer i læreplan fra 2020.

Den andre delen av fagmøtet, der vi så på kandidatsvar fra fjorårets eksamen, var litt forandret fra tidligere år. Nytt av i år var en litt strammere struktur på skoleringa. Som tidligere var alle sensorer delt inn i de gruppene de skulle sensurere i. Det er en stor fordel å kunne møte de man skal samarbeide med allerede under sensorskoleringa. Før har sensorene fått utdelt et knippe besvarelser som de har sett på individuelt før drøfting i gruppe og i plenum. Denne gangen tok vi for oss én og én besvarelse. Fordelen med denne organiseringa ble fort tydelig. Som sensor kan man lettere kalibrere seg i forhold til bruk av matrise og føringene fra vurderingsfellesskapet når besvarelsene drøftes én og én.

Gjennomføringen av vurderingsøkta må ses på som vellykket. I forkant ble vi enige om strukturen, der Ivarhus startet drøftinga og lot oppmann tre inn i lederrollen mot slutten. Hver elevbesvarelse ble først lest av sensor individuelt. Deretter drøftet sensorgruppa besvarelsen med sikte på å bli enig om vurdering og finne argumenter for å forsvare vurderinga. Her var det viktig å bruke vurderingsmatrise og vurderingsskjema som grunnlag. Så ble besvarelsen drøftet i plenum, før endelig vurdering ble presentert med grunnlag i vurderingsmatrisen. Innimellom fikk alle muligheten til å gi sin vurdering og justere denne ut fra drøfting. Underveis i denne prosessen mener vi at sensorene fikk mulighet til å komme inn i vurderingsmodus og innstille seg godt i forhold til fellesskapet.

Når vår region har sin sensorskolering i forkant av eksamen, så er ulempen at vi ikke har besvarelser fra årets eksamen å vurdere. Det er grunnlag for å vurdere om regionen skal ha sin sensorskolering i etterkant av forhåndssensuren. Likevel er dette en sjanse til å forberede seg på den kommende sensorgjerningen. Selv om vi ikke har oppgaver og oppgavesvar lik de vi skal vurdere, så er oppgavene like i utforming. Alt annet er også så likt at det ikke innebærer noen stor ulempe alt sett under ett.

FORHÅNDSSENSUR

Forhåndssensuren ble i år arrangert på Gardermoen 30.-31. mai. Representanter fra Utdanningsdirektoratet, fagnemnda, oppmenn og varaoppmenn fra de ni regionene møttes for å etablere det viktige tolkningsfellesskapet i forkant av fellessensuren. Målet er å sikre en rettferdig, pålitelig og holdbar sensur.

Etter en innledning rundt grunnlaget for eksamen fikk representantene møte kandidater som har tatt eksamen i år. Disse 10.-klasseelevne delte erfaringer fra årets eksamen med oss, og formidlet et «brukerperspektiv». På forhånd hadde elevene gått gjennom en undersøkelse der de fikk et knippe spørsmål om årets eksamen. Svarene delte de med oss under møtet. Svarene ga oss et bilde av hvordan elevene brukte forberedelsesdagen, hvilken veiledning de fikk, hvordan de vurderte vanskegrad på tema og oppgaver og annet. Ganske unisont mente elevene at temaet og oppgavene var overkommelig, kanskje også «lett». Det var svært interessant for oss å møte disse elevene så snart etter eksamen og få lov til å stille dem spørsmål om sine opplevelser i en strukturert situasjon.

Videre ble fokus satt på sensorskolering og etablering av tolkningsfellesskap. Fagnemnda har sett på erfaringene til fagnemnda i norsk. Norsk hadde i fjor en eksamensrapport, og dette vil også komme i engelsk til høsten. Fagnemnda hadde så en gjennomgang av oppgaver og forberedelsesmaterieell med fokus på sammenheng mellom forberedelsesstoff og oppgaver som er gjengitt tidligere i rapporten.

Før den mest spennende sekvensen med vurdering av kandidatsvar tok fagnemnda opp temaet universell utforming og forklarte om bruk av syntetisk tale. Dette er et tilbud til elever med lese- og skrivevansker. Vi kom inn på bruk av spørsmålstegn for elever som ikke ser bilder, der bilder blir forklart. Det ble også gitt informasjon om fornyelser i faget i de kommende årene med sikte på å styrke utviklingen av elevenes dybdelæring og forståelse. Her vil det komme fornyelse i innhold, og det er ambisjoner om å gjøre læreplanene til bedre arbeidsverktøy for lærere.

I vurderingen av kandidatsvar ble det vurdert innsendte svar fra ulike regioner. Oppmenn ble inndelt i grupper uavhengig av region. I gruppene leste vi alle besvarelser på forhånd av drøfting i grupper. Etter å ha drøftet alle besvarelser ble de gjennomgått og vurdert i plenum med innspill fra fagnemnda. Her var det en interessant og til dels opphetet debatt om ulike besvarelser og vurdering, der ulike meninger kom fram. Diskusjonen må ses på som verdifull forberedelse til det videre sensorarbeidet med årets eksamen.

Resultatet av diskusjonen var at det ikke kom noen kommentarer ut av forhåndssensuren.

OPPMANNSSENSUR

Oppmannsgruppa møttes mandag 12. juni for sin sensur. Det er store avstander i regionen, og derfor møtte representantene fra Sogn og Fjordane litt senere. Vi fikk jobbet under gode forhold på hotell Aleksandra i Molde, der vi hadde tilgang til et rolige grupperom.

Oppmannsgruppa er satt opp på lik måte som de andre sensorgruppene, der man samarbeider med to andre sensorer i par. Denne organiseringa var hensiktsmessig under vurderingsarbeidet. Stort sett gikk oppmannssensuren greit etter justeringer innad i parene, men der det var tvil, var det fint å kunne la to andre lese gjennom teksten med andre sensorøyne. Til sammen var resultatet av arbeidet en sensur vi mener var godt begrunnet og et godt utgangspunkt for å hjelpe de andre sensorene med sine drøftinger.

Vi ser spesielt hvor viktig det kan være med andres blick på besvarelser. Dette gjelder ikke bare i forhold til å la oppmannsgruppa se på besvarelser man er i tvil om, men å hjelpe hverandre innad i sensorgruppa.

FAGDAG

---

13. juni startet vi dagen med et felles oppmannsmøte med oppmenn i matematikk. Der fikk vi gjennomgått programmet for fagdag og fellessensur. Representanter fra Fylkesmannen (Annhild Lorentzen og Tone Malme) delte ut sakspapirer til fellessensur. Nytt av året var en huskeliste til sensorene som fungerer som en sjekklister de kan bruke for å være sikre på at de har gått gjennom alle viktige punkter i forhold til sensurarbeidet. Vi fikk også tilbakemeldingsskjema til skoler, sensoroversikt og gruppeoversikt med tilgjengelige arbeidsrom. Fylkesmannen gikk gjennom rammene for sensuren. Dette gjaldt alt fra programmet for fagdagen der premissene for en reell sensur legges, til orienteringer om permisjonssøknader og reiseregninger. Vi ble orientert om foreløpig statistikk over karakterer. Til slutt så vi på utfordringer ved årets sensur, inkludert at plagiatkontroll i PAS ikke var tilgjengelig med en gang.

Fagdagen ble åpnet av assisterende utdanningsdirektør, før praktisk informasjon ble delt med sensorene av representant fra Fylkesmannen. Deretter samlet sensorer i fagene seg på egne rom for gjennomganger. I engelsk gikk oppmann gjennom premissene for valg av forberedelsesstoff og sammenhengen mellom tekster og oppgaver, slik fagnemnda hadde lagt opp til. Etter en innledende presentasjon av hvordan vi gjennomgår besvarelsene var det klart for vurdering av kandidattekster fra årets eksamen.

Vi fulgte samme opplegg som under sensorskoleringen. Det viste seg at sensorene i vår region vurderte besvarelsene stort sett likt slik det ble etablert under forhåndssensuren, men det var en tendens til en «strengere» linje. På grunnlag av dette oppfordret vi sensorene til å være oppmerksom på denne tendensen under drøftingen dagen etter. Vi så dette også i sammenheng med den foreløpige karakterstatistikken, der vår region lå betydelig under nasjonalt gjennomsnitt, noe som var forskjellig fra året før. Det kan være mange grunner til dette som vi ikke har oversikt over, så vi var forsiktige med konklusjonene våre.

FELLESENSUR

---

14. juni startet med en sjekk om alle var til stede (i engelsk var vi 24 sensorer), etterfulgt av praktisk informasjon fra Fylkesmannen, inkludert den nye sjekklista. Deretter fikk sensorene gå til sine tildelte rom. Oppmannsgruppa ga sine siste råd og påminnelser, blant annet om at minst to besvarelser, i tillegg til alle 1-ere, fra hvert sensorpar skulle innom oppmannsgruppa for vurdering. Sensorene gikk effektivt i gang, og sett under ett gikk sensureringen effektivt. Tidsrammen for sensuren er ganske vid, men ble ikke brukt i sin helhet.

Oppmannsgruppa var plassert godt avskjermet på et eget rom. Der hadde vi gode arbeidsforhold og ble godt ivaretatt av Fylkesmannen. Sensorene oppfylte sine forpliktelser, noe som gjorde at vi hadde en travel dag med gjennomgang av en anelig mengde besvarelser. Det var ikke noe spesielt mønster i besvarelser vi fikk inn til oppmannsgruppa. Vi så heldigvis at enkelte sensorpar sendte inn besvarelser der begge hadde vurdert for eksempel til sterke 4-ere, men var litt usikre på om de hadde vært for strenge i vurderingen. Dette hadde vi oppfordret til å være oppmerksomme på. Kvalitetssikringen rundt grensesvar mellom 1 og 2 er viktig, men i ettertid ser vi at 1-ere gitt til svært korte eller «blanke» besvarelser nok ikke trenger å ta veien innom oppmannsgruppa.

Fylkesmannen ga effektiv hjelp med reiseregning og honorar underveis ved sine representanter. Det var ingen spesielle utfordringer rundt administreringen av sensuren som vi har observert.

Til slutt en presentasjon av karakterstatistikken før eventuelle klager:

Område	Fagkode	Fagnavn	Karakterer	1	2	3	4	5	6	Snitt
Nasjonalt	ENG0012	Engelsk 10. årstrinn, skriftlig	20040	1,84	11,45	29,10	33,21	18,65	5,76	3,73
Møre og Romsdal	ENG0012	Engelsk 10. årstrinn, skriftlig	1176	2,64	12,67	30,36	33,59	15,22	5,53	3,63
Sogn og Fjordane	ENG0012	Engelsk 10. årstrinn, skriftlig	355	1,69	13,80	30,70	27,61	20,28	5,92	3,69

OPPSUMMERING OG KONKLUSJON

Helhetsinntrykket av årets eksamen og sensur er at det aller meste har fungert hensiktsmessig. Eksamensmateriellet har blitt godt tatt imot og vurderingsmateriellet har vært gode hjelpemidler. Samlinger for oppmenn og sensorer har vært gode møter som har lagt grunnlag for effektivt sensorarbeid. Eksamenstjenesten og PAS har fungert tilfredsstillende uten store problemer i arbeidet med sensuren. Det er småting som kan justeres (spesielt plagiatskontroll), men hovedinntrykket er godt.

Opplevelsen av eksamen og sensuren i 2017 har vært svært god. Det har vært en spennende, inspirerende og lærerik periode. Samarbeidet med Fylkesmannen har gått uten problemer, både i forkant av møter, under møter og i oppfølgingen av sensuren. Fylkesmannen i Møre og Romsdal har som før framstått som smidig, profesjonell og kompetent på alle områder. Vi takker for samarbeidet og ser fram til videre samarbeid.